

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 34.

Indult Bétsből, Kedden, Október' 25-dikén, 1831.

B é t s.

Ö Ts. K. Felsége méltóztatott Oct. 11-kén költ Királyi végzése által, Erdélyben Mgs Sz. Domokosi Sándor László, és Hartzói Gálfalvi Alexis Urakat eddig Maros-Széki V. Király Bírókat, továbbá Pálosi Donáth Sándor Urat, Ns. Küküllő Vármegye Vice Ispányát, és Magyar 'Sákodi Kovachich-Horváth István Urat, Udvarhely Szék Fő Notáriusát, 's Létzfalvai Gyárfás Ferentz Urat Küküllő Várm. volt Fő Notáriusát, és még Nagy Batzoni Keresztes 'Sigmond Urat, Proton. Protocollistát, az Erdélyi Királyi Táblához számfeletti Táblabírákká, fizetéssel, kegyelmesen kinevezni.

Ö Ts. K. Felsége méltóztatott Oct. 11-diki Királyi végzése által Erdélyben a' Királyi Táblánál megüresült valóságos Tábla Bírói Hivatalra Felső Szálláspataki Mgs Mara Jó'sef Urat, eddig a' Dévai Kerületben Prov. Kommisszáriust kegyelmesen kinevezni.

N a g y B r i t a n n i a.

A' Felső Háznak Oct. 4-dikén tartott Ülését Lord Winchilsea a' következő beszéddel nyitotta meg: Én mindég abban a' vélekedésben voltam, hogy az elaljasodott mező városokon, a' képviselés dolgában multhatatlanul változtatást kell tenni, ha azt akarjuk, hogy azok

egészen semmivé ne legyenek. Úgy mint a' mellyek, a' Ministereknek, a' Constitutio ellen fordított hatalmokat mondhatatlan nagyra nevelik. A' mi nyilvánvaló volt az Emancipatiókor, melly t. i. a' Peel Ur' szája vallása szerént, egy megújított Parlamenten soha sem ment volna keresztül. Én ugyan éppen nem ellenzem azt, hogy az olyan nagy városoknak, mellyekben a' mesterségek jó divatban vagynak, Képviselek adassanak; de azt sem akarom, hogy valaki a' Választási jussok adásában és vevésében a' határt úgy keresztülhágja, mint a' mostani Ministerium. Ha valaha a' Korona ötét nem illető módon avatkozott valamibe, vagy ha ez a' Ház hatalmát a' Constitutio ellen gyakorlotta, — mind ez ugyan rossz, de olyan rossz, a' min igazítani lehet, — a' mi pedig a' népnek egyszer által adatott, annak visszacszerzéséhez való reménységről örökösen le kell mondani. A' három hatalmak között lévő mérték egyenlősége egyszer felbomolván, azt többé helyre állítani nem lehet. Nékem a' Reform-billről való esmeretes vélekedésemet, a' Kenti Grófságnak legalább is 9/10 része feljebbetsüli azon rendszabásoknál, mellyeket a' Nemes Gróf és Segédjei igen rosszúl bánytak vetettek meg. Ha elgondolom azon illetlen eszközöket, mellyek a' bill keresztül menetelére fordítottak, és azt a' nagy igyekezetet, mellyel ezen Ház'

függetlensége akart semmivé tevődni, és ha megfontolom, hogy Ő Felségének mostani Tanácsadóiban semmi bizodalmat nem helyhezteshetem; meg kell esmer-nem, hogy a' Romlás szélen állunk; — de az állhatatosság által bátorságos állóhelyre tehetünk szert. Én némelly változások szükséges vóltáról éppen úgy megvagyok győzöttetve, mint ezen bill-nek vissza veteséről. Ollyan időben élünk Uraim! mellyben azt is gondolóra kell vennünk, mitsoda Principiumokon igazgattatnak más Statusok, különösen az, melly Európának átka lett, mellynek tulajdonképpen semmi Principiuma nints, es semmi principiumon nem igazgattatik. Most kell figyelmet fordítanunk azon pártos felekezetre is, melly ama szerentsetlen Országban minden társaságos életet szándékozik le rontani, és meg kell gondolnunk, hogy ugyan azon Principiumok már a' mi partjainkra is elérkeztek. Most kell a' zabolátlanság ama lelkét szemügybe vennünk, melly a' visszaélések Újításának álortzája alatt jár fel 's alá. Reményem, hogy ezen bill vissza vettetik, és egy ollyan fog helyette elő állani, mellynek nem vethetünk olly sokat ellene, — mert tudom, hogy a' Reform-billt pártoló vélekedés már nagyon közönséges és hogy az Ország várakozását megtsalni nem lehet, nem is bátorságos.

Lord Harrowby azt tartja, hogy a' jelen Reform-bill minden külömbség nélkül támadja meg az egyes személyeknek azon hatalmát, mellynek azok minden időben birtokában vóltak. Pitt, Burke, Wyndham és Canning abban a' vélekedésben vóltak, hogy az elaljasodott mező városoknak megtartása szükséges, mert ez nyit utat sok ollyan embereknek, mint ők, a' Parlamentbe való menetelre. E' mutatja meg a' többek közt, Fox Ur azon vélekedésének

igazságát: „hogy a' Constitutio praktikai ereje bámúlásra méltó, a' Theoriája pedig képtelen. — Ez a' beszélő is megegyezik abban, hogy a' mesterséget űző nagyobb városoknak ezután Képviseleik legyenek, tsak hogy úgy kellene azt ki eszközteni, hogy általa az ország tsendessége ne szerentséltetődjék. Az illyen rendszabásokat, mellyek ezzel fenyegetnek, a' törvénytévő hatalomnak minden módon meg kell akadályoztatni, 's ezt tselekszi részéről a' beszélő is, azzal a' reménységgel, hogy az Anglus Nemzet megesmer-vén tsalattatását, még egyszer magába fog térni, annyival inkább mivel az alap, mellyen az egész bill épül, olly rossz, hogy azt még tsak Bízatosok kezébe sem adhatjuk. — A' választóknak a' Reform-billben meghatározott számát felettébb valónak és egyszersmind károsnak véli a' Lord. Felettébb való az, úgy mond, mert Frantzia Országban 50 millió lakosok közt 200,000 re, a' 12 milliónyi népességű Angliában pedig körülbelöl egy millióra megyen a' Választók száma. A' Lord azon állítása után, hogy a' Bill szerént öszve hívandó Parlamentben mindennek helye lesz, kivéven azon személyeket, kik annak leghasznosabb Tagjai lehetnének így beszél: Valyon eljuthatnak e' megvesztegetés nélkül a' Parlamentbe az ollyan különös tapasztalású emberek, kiknek az alsó Házban való jelenlétek szükséges, azon hibák és öszveakasztások eltávoztatására, mellyek a' Tanácskozó gyűlésekben a' Törvényhez való nem értes miatt igen gyakran elő fordulnak? Hogy fogják Uraságtok, ha a' Bill keresztül megy, legidősebb fiaikat a' Parlamentbe bevinni? a' kiknek pedig ha valamire való emberek akarnak lenni, ha a' Felső házban folyó vitatásokba okosan akarnak bele szállani, elébb, mint valamelly Oskolában,

az alsó Házban szükség forogni. Ha Uraságtoknak legidősebb fijaik az alsó Házba be mehetnek, annak nem csak a' lesz a' haszna, hogy magokat a' Beszélésben gyakorolják, hanem egyszer'smind az is, hogy megtanulják, miképpen kell vinni a' közönséges foglalatosságokat, 's a' mi még legfontosabb dolog ez, hogy az által a' néppel öszve jövén, esmerni és betsülni fogják az Anglus szabadságot; nem külömben megtanulják az Anglus függetlenségnek igaz értelmét is, a' mellynek, minthogy ők születéseknél fogva nagy hivataloknak és gazdagságoknak örökösai, ha a' Felső Ház levegőjén kívül mást nem szívnának, sem indulatokra, sem tselekedetekre külömben hatható ereje nem lehetne. Én tehát mind azon rendszabásoknak ellenek vagyok, mellyek mindenben változtatni akarnak. Már eddig is, a' Ministerek csak a' tsupa ajánlás által sok olyan rosszat követtek el, a' mit jóvá tenni nem lehet. A' Rossznak terjedését Uraságtok gátolhatják ugyan, külömben pedig az ajánlásból származott rosszat senki meg nem letté nem teheti. Fájdalommal esmerem meg, hogy éppen olyan veszedelmes ezt az ajánlást el fogadni, mint azt vissza vetni. A' nemes Gróf, (Grey) ki tsuda talentomú ember, — a' kit én mindég nagy gyönyörűséggel halgattam, midőn beszélt, — akármennyi jót tett jeles tulajdonságaival az Országnak, ez az egy ajánlás mind azt semmivé teszi. Hatalmában állott néki, hogy az Országnak nagy és sokáig tartó hasznot tegyen. Én azt hiszem, hogy a' Nemes Gróf maga viselete, olly erőt adott azoknak, kik a' Constitutiót egészen megakarják változtatni, hogy ő azokon többé nem győzedelmeskedhetik. Állításomat azon nyilatkoztatással mutatom meg, mellyet ezen Félnek Feje ilyen módon tett: mi ezen billnek nem azért vagyunk

óltalmazói, mintha az nekünk eleget tene, hanem azért, mivel ha egyszer ilyen változást megtettünk, a' többi magától megy minden akadály nélkül, mint a' hegy tetején meg indított szekér tulajdon terhénél fogva magától rohan a' mélységbe.

A' Lord Melbourne rövid beszédjében, mellyet az a' Bill mellett tartott, semmi nevezetes nints.

Hertzeg Wellingtonnak is ezen alkalmatossággal a' Bill ellen való beszédében azok a' pontok leginkább újak és nevezetesek, mellyek néki Gróf Greynek némelly megtámadására tett feleletet foglalják magokba. „Kissebít, úgy mond Wellington — a' Gróf engemet és az én betsületes barátomat Peelt a' múlt Parlamentomban vólt magunk viselkedéért és beszédünkért. Én úgy beszéltem, mint a' Király Ministere, kinek az Ország Institutióit fenntartani kötelessége. — 1817-ben tulajdon maga mondta a' nemes Gróf ezen szavakat: „hogy a' Ház, mostani elrendelésében, sokkal alkalmasabban gondoskodhatik az alattvalóknak közönséges óltalmazásáról, és a' nehézségek elhárításáról, mint akár melly más Institutiók a' Világon.“ Hát én nem azt beszéltem e' a' múlt esztendőben? hogy a' Parlament Constitutióját helyben hagyom, és ha tsakugyan valami újítani valót látnék is rajta, annak ollyan módon való újításán igyekeznék, melly által tulajdona mindennek megmaradjon. Ugyan mit véthetett 1817 óta a' Partament, hogy azt a' nemes Gróf most olly nagy kárhozatra ítéli méltónak? Ő és az ő baráti azt valják, hogy az én beszédim szülték az Ujításnak azon lelkét, melly az óta az egész Országot által járta. Az Ujítás lelke ezen Országban a' Frantzia Revolucionak következése. Tagadhatatlan dolog hogy az Amerikai háború óta gyak-

ran pengették ezen Országban azon kívánságot, hogy a' Parlamentet újítani kellene, — de a' mi minden esztendőben alább alább szállott egészen a' Frantzia Júliusi Revolutióig. Szerentsétlenségünkre, a' Juliusi Revolutiót közelébb okozó Rendelések kiadattatása előtt néhány napokkal oszlott el a' Parlament, 's a' Választásokban mindenütt kezdte magát az Ujítás lelke jelentgetni, sőt némelly Candidatusoknak kötelezni kellett magokat arra, hogy annak védelmezői fognak lenni. Sok esetben, a' hol a' választás felett versengés esett, az döntötte el a' dolgot ha a' Candidatus magát úgy nyilatkoztatta ki, mint Ujítás barátja. A' nemes Gróf a' London állapotját is az én Ujítás felől való értelmemnek tulajdonítja. Pedig annak, úgy szintén az Ország Éjszaki és Déli részeinek rossz állapotját a' Frantzia és Belga Revolutio okozta, 's éppen nem az, hogy a' Király a' város meglátogatását továbbra halasztotta, mint kellett volna, vagy az én Parlamentben tett kinyilatkoztatásom. Az én Ministeriumom sem az Ujítás felett való Kérdések miatt oszlott el, a' mint a' nemes Gróf beszélgeti; hanem azért, mivel az alsó Háznak benne vett bizodalját elvesztette. Mihelyt tehát a' Gróf (Grey) a' múlt esztendő Nov. 22-dikén, a' Ministerséget által vette, legelőször azt nyilatkoztatta ki Uraságtok előtt; hogy ő a' Parlamentben teendő némelly újítások felől valami plánumot akar előterjeszteni, de a' melly az Ország mostani Institutióján fog épülni, 's most már azt hirdetvén, hogy az ő Rendszabásai azokon (az Ország Institutióin) nagy változást fognak tenni; elébbeni szándékától bizonyosan elállott. Be hozá tehát a' Billjét, az másodszor felolvastatott, 's némely benne tett változtatások, a' Parlament elosztatását vonták magok után — 's itt kezdődött né-

künk minden szerentsétlenségünk. Ekkor a' nép szólítatott fel a' rendszabásokról való tanátskozásra; 's ez az a' miért én a' nemes Grófot azzal vádoló, hogy az Országot fellázzasztotta. — Ezután beszél a' Hertzeg a' billről igen azon a' nyomon, mellyen azok mentek a' miről már eddig szóltunk, vagy ezután fogunk szóllani, 's beszédét azon kérésével zárja be, 1-ször hogy a' Lordok a' jelen Billnek másodszori felolvasását meg ne engedjék. 2 szor hogy valami újító rendszabást akárkitől akármi szín alatt is el ne fogadjanak.

F r a n t z i a O r s z á g.

Annak a' nevezetes beszédnek, mellyet Royer-Kollard a' Követek Kamarájának Oct. 4-ki Ülésében tartott rövid summája ím ez: A' Pairek Öröksége felett támadt Kérdés, nem az Okosság, hanem a' Revolutio kérdése, — úgy mint a' mellynek tzelja nem egyéb, hanem, hogy Igazgatásunknak nem tsak formáján, hanem alapján is változtatást tegyen. Az Örökséggel vége a' Paireségnek, a' Paireséggel talán vége az Örökségszerént menő Királyságnak, sőt az Igazgatásnak közönséges társasági formájában vége az állandóság, Méltóság, és hatalom principiumainak is. A' két Kamarák szükséges vóltának megengedésével, meg kell engedni azt is; ezeknek arra nézve, hogy ketten legyenek, különböző eredetűeknek is kell lenni. Míg a' Paireség az ostromot kiállhatja, addig meg tartja azon tulajdonságát, a' mivel annak birni kell, t. i. hogy valami más, és különböző legyen a' Követek Kamarájától, 's azzal együtt azt is, hogy az Ideáknak és Interesséknek különböző, de egymással éppen nem ellenkező Systemájával, együtt tegyék a' Státus Igazgatását. Ugyan Uraim miben áll a'

Pairek örökségének jobbithatatlan gonoszása? Azt mondják, hogy azt a' Juliusi Revolutio 's a' nép uralkodása kárhoztatja 's az parantsolja láb alól félretenni. Az más szóval, Uraim! ezt teszi: hogy a' Pairek öröksége számkivettett. Beszédemet itt félben szakaszthatnám, mert a' számkivetés a' dolgot eldöntötte. De ezt nem tselekszem, úgy mint a' ki már életében sok ilyen forma ítéletelek megújítását szemléltem. A' nép uralkodása éppen úgy veti most félre a' Pairek örökségét és úgy ítéli azt kárhozatra; mint ugyan ez, ennek előtte 40 esztendővel a' Királyi méltósággal tselekedett. Éppen úgy szabad ma, a' lár más földszínről, a' halgató földszínre; a' nép uralkodásáról egy más, ezen névre egyedül méltó uralkodásra, melly minden Nemzeteken és Királyokon felyül van, melly változhatatlan, és halhatatlan, mint az, a' ki azt teremtette, t. i. az Okosság Uralkodására, az emberiségnek egyetlen egy igaz Törvényadóóra appellálni. Esmerem én Uraim! azon nehézségeket és veszedelmeket, mellyeknek egy olyan vitatás van alávetve, mellyet kedvetlenség előzött meg, és a' mellyet még tsak a' reménység sem bíztat jó következással. Minthogy pedig az én lelkemben olyan tudomány nintsen, mellynek eltitkolására okom vólna, és a' mellyet elakarnék palástolni, minthogy engemet a' hasznót nem kereső meggyőzöttetés vezérel, és tökéletesen hiszem azt, hogy tsak egyedül az igazság terem jó, a' tévelgés pedig mérges gyümölsöket, éppen nem rettenek meg attól, hogy bevett és elhitt vélekedésekre akadok. — Ezután a' beszélő azon alaptételt akarta megtzáfolni, melly szerént a' Pairek örökségének tsak azért kellene eltöröltetni, mivel annak, azon Restauratióval, mellyt a' Revolutio semmivé tett, valami

öszvefüggése van, — igyekezzvén végre a' Nép Uralkodásának is hamis tudományán valami jobbítást tenni, beszédét a' következő módon rekeszti be. „Hogy Paireség; és pedig hogy az Örökös legyen Uraim! mindenik egyformán szükséges, és azon vejendő győzedelemtől, melly keményen büntettetnék meg, minden módon őrizkedni kell. Az Örököség elvesztésével elvesztik az Urak a' Paireséget; a' Paireség elvesztése, nem tsak polgári alkotmányunkon fog nagy sebet ejteni, nemtsak igazgatásunk formáját változtatja meg; hanem a' fog Uraim! a' mitől én nagyon tartok, magának az Igazgatószeréknek vagy talán a' Státusnak is vég romlást okozni. Akkor egyszerre Királyi Democratióra jutnak az Urak; de meddig? Jól tudják azt az Urak, úgymint a' mit az alkotó Gyűlésektől vólt módjok megtanúlni. A' Felsőségek kezébe adott óltalmazásnak megvan a' többek között az a' haszna, hogy az a' Thronus és a' Nép közepette mozúlhatatlanúl és hozzámehetetlenúl áll. De jöjjön ki tsak arról a' közép helyről, pusztán egyedül marad a' Thronus, melly a' Democratiának nevedő habjaitól szüntelen tsapdostatván, öszvedül, 's szomorú düledéki közzé magával együtt mindeneket eitemet. Soha sem voltam a' közönséges társaságnak barátja (Republicanus ember) 's annyival inkább nem leszek az ma, mikor az idő lelkével éppen ellenkezik: de mégis azt mondom, hogy a' Közönséges társaság, ha t. i. abban a' Senatus örökös, nem látszik olyan dühösnek, olyan képtelennek lenni, mint a' Királyi Democratia. Mondjuk ki kereken: hogy a' Királyi Democratia, ha szinte képzeletében a' Királyságot megtartotta is, nem egyéb tiszta Democratiánál, vagy legálább kevés időmúlva a' lesz. A' Paireség eltörölésének nem sokára éppen e' lesz követ-

kezése. Gondolkozzanak tsak az Urak és meg fogják látni, millyen hatalmat vett magának a' Democratia. Már egy századja, hogy a' pallérozódással kezét fogva együtt haladnak azok közöttünk előre, 's a' Juliusi Revolutió meg keltöztette azoknak lépéseket. Abból a' társaságból, mellyben az minden ellenkező nélkül gyakorlá a' maga uralkodását, már az Uralkodószerkebe is bekapott, a' midön ezen Kamarának olly tekintetet szerzett, mellynél az feljebb nem emelkedhetik. Minekutánna a' Királyságot minden erejétől megfosztotta, imé már a' Pairek praerogativáját támadja meg. Mikor ez előtt 10 esztendővel az én nemes barátom, Serre Ur így kiáltott fel: A' Democratia, mindent elborítással fenyeget" tsak a' társaságról vólt a' szó. Tudtunk neki felelni, 's feleltünk e' képpen: Hálá Istennek! ki az az ő teremtéseinek nagyobb részét, a' pallérozottság jótéteményére hívja. Ma pedig már az Igazgatószék forog kérdésben. Hogy valyon a' Democratia azt kirekesztőleg meggyözié, vagy abba olly hatalmas befolyással fog lenni, hogy ez minden egyéb hatalmakat semmivé tehet, vagy magának alá vethet? más szókkal, hogy a' Politikai egyenlőség, igazságos és szükségesképpen való következése e' a' polgári egyenlőségnek? azt én vitatni nem akarom, meg mondja önnön tapasztalásunk. (A' többi következik.)

Legújabb Tudósítások.

Páris Oct. 18-kán. Ez nap a' Finantz Ministerium részéről a' következő Jelentés függesztetett ki a' Börsén:

„A' Király éppen most vett tudósítást a' felől, hogy az öt Hatalmasságok Követei Hollandiára és Belgiumra nézve a' Békekötés alapjain megegyeztek.“

„A' Finantz Minister haladék nélkül közli a' Kereskedő Karral ezen tudósítást.“

B é t s.

Béts belső és külső városaiban, Oct. 20 kán déltől fogva, Cholerában, Oct. 21-kén délig megbetegedtek 70-en, kigyógyultak 27-en, meghaltak 43-an.

Oct. 22-dikén délig megbetegültek 56-an, kigyógyultak 31-en, meghaltak 16 an.

Oct. 23-dikán délig megbetegedtek 42 en, kigyógyultak 25-ten, meghaltak 37-en.

Oct. 24-dikén délig megbetegültek 45-en, kigyógyultak 18-an, meghaltak 26-an.

Öszvesen eddig megbetegedtek 2801-gyen; kigyógyultak 1252 en, meghaltak 1360-on, betegek még 279-en.

Magyar és Erdély Ország.

A' Nagy Méltos. Magyar Királyi Helytartó Tanátsnak Oct. 5-dikén költ Rendelése szerént egész Magyar Országban minden Tanító Intézeteiben, és így a' Pesti Kir. Universzitasban is a' közönséges Tanítások az 1831/2-diki Oskolai új esztendőben November elejével elkezdődnek.

Az Erdélyi Fels. Kir. Kormányzék hasonlóképpen kihirdettette, hogy a' közelebbi November kezdetével a' közönséges Tanító Intézetekben a' tanítások elkezdődjenek, olly megszorítással, hogy a' tanulók rendes egészegei passussal utazzanak és a' choleras helyeket elkerüljék.

Ezen szomorú időszakaszba, midön a' veszedelmes epekórság, édes Hazánk-nak tsaknem minden vidékeit, a' sinlődő Emberiség jajjai közt dúlná, Megyénk ha nem egészen menten, még is nagy részint tsakugyan védetten maradt azon foganatos rendelések által, mellyek a'

téres határszélek, 's egyes Helységek körül felállított külső és belső Órvonateknál fogva, a' közösülést meg nehezítvén, ezen pusztító ragály elharapódzásának korlátot vetettek.

Eleve meggyőződve lévén az Órvonatoknak hasznairól Biharnak Rendei, Nemesi Pénz-tárjokat az Örök napi díjainak fizetésére felajánlották, egyes tagjaikban pedig olly Emberbarátokat találtak, kiknek nagy lelkű hazafi áldozataikat, méltó háládatosságok jeléül, a' Nemzeti Ujság Levelekbe köz hírré tétetni, kedves kötelességeknek esmériik.

Ugyan is N. Várad Deák szertartású Püspök Mélt. Laicsák Ferentz Úr, azon vele született kegyességénél fogva, mellyel az ügyefogyottakat határtalan bőkezűséggel gyámolgatni szokta, 's a' sínlődő emberiség könnyeit letörteni, Fő Pásztori díszes tisztének tartja, mindjárt a' nyavalya közelgetésének első hírére, egész Egyházi Megyéjébe lévő minden lelki Pásztoroknak, a' betegség által nétalám meglependők számára, feles summákat kiosztogatott; Uradalmaiba minden ezen tzelra fordítandó költségeketatyáskodó gondoskodással, önön pénz-tárára háromoltatni rendelt; a' pestises epekórság sújja alatt nyögő Debreczen Városát, tetemes pénzbeli adományokkal segítette, 's N.Várad, és V. Olaszi Városainak, Kórházainak elrendelésére, jeles Summákat ajándékozott. Mind ezen nemes tetteit pedig, a' tiszteleltre méltó Fő Pap, 's valódi Ember Barát azzal tetézte; hogy a' végvonatokon lévő Örök fizetésére előbb költsön adott 10,000 Váltó frkat örök időkre elengedvén, midőn az arról szólló Hötelező Levelet vissza küldötte, ennek ismét, a' Nemes Megye és Adozó Nép eránt viseltető szíves részvétele zálogául, 2000 Váltó forintokat, hasonló tzelra mellé rekesztett.

Fő Pásztorának ezen hazafi lélektől vezérlett lépéseit tüstént követte a' Deák Szertartású Nemes Káptalan is, 's a' Köz Gyűlésen jelenlévő igen érdemes és tisztelt Követje, Fő Tisztelendő Delinger János Ur által, a' Nemesi Pénz-tárnak eleve költsönözött 1000 pengő forintokat, a' köz jó előmozdításába mindenkor nemes vetélkedéssel kimutatott készségénél fogva, vissza ajánlotta.

Hasonló lelkes példát tett vólt már előbb, a' Megye szeretve tisztelt Fő Kormányozója, NMélt. Gróf Zichy Ferentz Úr Ö Excellentiája, a' ki semmi alkalmat nem kívánván elmúlasztani, hogy kedves Megyéjének díszét, és bódogságát, mind fáradhatatlan hivatali buzgó-sága, mind hazafiúi lelkes áldozati által elő mozdíthassa, ember szerető szíve nemes ösztönéből, a' végvonatokon lévő Örök fizetésére 3000 Váltó ftokat ajándékozott.

Hasonlót Méltóságos Báró Mandl Lajos Úr, a' ki azon kívül, hogy a' Megye szélén fekvő Helységéből kivántatott feles számú Örök napi dijjait, saját erszénnyéből kifizette, még a' több végvonati költségekre is, 500 Váltó forint segedelemmel lenni méltóztatott. Köszönet az emberiség nevébe, az ilyen derék Nagyoknak!

Debreczenből Oct. 16.kán 1831.

Minekutánna a' pusztító nyavalya, Istennek hálá! Városunkban még September elején megszűnt, 's az ólta jelei magokat nem mutogatták; sőt a' közelebbi Országos Vásár alkalmatosságával is semmi Cholerára mutató eset magát elő nem adta: kívánják a' Debreczeni Ref. Collegium Professorai azon érdemes Szüléket, kik gyermekeiket ezután is itt taníttatni, vagy most tanulás végett ide hozni szándékoznak, tudósítani az eránt, hogy a' jövő Oskolai esztendő Kezdeté a' Környülállásokhoz képest a' T. T. Os-

kolai Elöljáróság által November 7-kére határoztatott. Ezen kitett határ időre tehát minden érdemes Szülék kedves gyermekeiket városunkba, mint kétségen kívül egészséges helyre, egész bátorsággal és telyes megnyugovással hozhatják vagy küldhetik.

Páparól, Oct. 19-dikén 1851.

A' Pápai Reform. Collegium' Igazgatósága által ezennel köz hirül adatik a' T. T. Közönségnek, 's az Érdemes Szüléknek, hogy ezen Collegiumban mind a' felsőbb mind az alsóbb Oskolákban a' Tanítások e' folyó Esztendei November 15-dikén elfognak kezdetni, — addig is pedig, a' Tanulók a' be írásra az említett Hónapnak első napjától fogva elfognak fogadtatni.

A' Sopronyi Ev. Lyceum' Elöljárói ezennel közhírré teszik, hogy abban az ezen oskolai esztendőbeli tanítási cursus a' jövő November 7-kén fogja rendes kezdetét venni.

Tudományos jelentés.

Kassán, Ellinger István Könyvnyomtató intézetében ezen folyó esztendőben következő tizimű Munka jelent meg: Sokrates' nevezetességei. Xenophon'

phon' Munkája Magyarra fordítva, Kis János által. Hozzá járul, Sokrates' élete, néhány jegyzetekkel 's magyarázatokkal együtt. Találtatik Pesten Engenberger, Müller, és Wigand Otto Könyvárosoknál 's Posonyban 's Sopronyban Wigand Károly Könyváros boltjaiban. Az ára' 1 forint 20 kr. t. zár ezüstben.

H i r d e t é s.

A' Fel. Enyedi, minden megkívántatókkal kikészített Papíros-malom, f. e. November' utolsó napján, a' többet ígérőnek, árendába ki fog adattatni, négy egy más után következő esztendőre. A' kivenni kívánók, a' határozott napra, N. Enyeden, a' Retormatum Kollégyom' udvarbírói házánál megjelenni ne terheltessenek.

A' pénz folyamat October' 24-kén;
közép ár:

A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji	83 2/3
Az 1820-béli sorsosok,	—
Az 1821-béli hasonlók,	124 1/2
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji,	46 for. keltek, mind Conv.
A' Bank-Aktziák keltek	1076 for. ton
Conv. Pénzben.	

Eloszlattatván már Austria és a' két Magyar haza között a' Kordonok és Contumatziák, keresztül lyuggatás nélkül küldhetjük 's el is kezdjük küldözni Tisztelt Olvasóinknak: a' N e m z e t i J ó l l é t r ö l írtt megígért munkátskát borítékkal együtt, melly 6 árkus 's mellette B e r e g h és S z a b o l t s Vármegyék M a p p á i t egyszerre, kettős petsét alatt. De mivel sem a' tsomóknak nagyra nevedések, sem a' petsétlés munkája nem engedné, hogy az elküldözés kevés postanapokra szoríttassék; egy egy posta napon 70—80-nál többet el nem küldözhetünk. Így a' jövő Dec. végéig minden Érdemes Olvasóink vehetik az említett toldalékokat. — A' mai posta napon elkezdettük a' nevezett toldalékoknak elküldözését.

Szerkesztető és Kiadó Márton J ó s e f, Professor. (Landstrasse Nro 315.)

Nyomtató: Nemes Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro 755.)